

Šestý mýtus „Česká republika si jesse nemůže dovolit“ je možné chápat také jako neschopnost nebo nezájem českých rozhodných orgánů a politiků vyhodnotit náklady a přínosy státních investic do zařízení denní péče o děti. Autor S. Saxonberg výhody vyšší zaměstnanosti matek malých dětí, jejímž předpokladem je umístění dětí do jeslí, sumarizuje a modelově vypočítává na základě těchto faktů: a) takové matky by zaplatily více na daních a pojištění; b) za tyto ženy by odváděl daně a pojistné zaměstnavatel; c) potřebný personál vyššího počtu jeslí představuje nová pracovní místa; d) stát by neplatil pojištění, které hraří za ženy na mateřské a rodičovské dovolené; e) multiplikační efekt vyšší zaměstnanosti matek přináší další ekonomické rozvojové možnosti; f) eliminují se ztráty vznikající z horšího kariérního, a tím i mzdového, růstu žen-matek. Investice do dotované denní péče o děti v zařízeních nejsou podle něj ztrátové. Kapitola obsahuje i zhodnocení vlivu využívání služeb denní péče o děti na ekonomickou situaci matek a na ekonomickou budoucnost dětí (ne)majících možnost docházky do těchto zařízení. Na základě výzkumů ukazujících pozitivní vliv raného vzdělávání na školní úspěšnost dětí (sám uznává, že dosavadní výsledky nejsou dostatečné pro jedno-

značné závěry) dovozuje, že investice do kvalitních institucí denní péče o děti jsou přispěvkem k rozvoji lidského kapitálu.

Mýtus „česká rodinná politika vychází z odborných poznatků“ je zhodnocen, a to obzvláště kriticky, v širším, zejména politickém kontextu sledované problematiky. Po úvodním představení hlavních rysů prarodinné a genderově citlivé rodinné politiky v severských zemích a ve Francii a přerodu rodinně-politické koncepce v Německu ve stejném duchu následuje kritika politiky svobodné volby v péči o děti v prostředí, kde absentuje variabilita nabídky forem nerodinné péče. Kritice je podroben nesystémový vývoj koncipování rodinné politiky v ČR a vliv zastánců konzervativního pojetí rodiny s jeho dočasnou dominancí v rozhodovací sféře, stejně jako kompetenční spor a nezájem či neschopnost dohody tří ministerstev, která dlouhodobě spravovala různé typy denní péče o děti, o sjednocení správy těchto zařízení pod jedno ministerstvo. Ze závěru kapitoly je třeba podtrhnout konstatování, že „pokud nebudou nové nebo znovuzaváděné typy nerodinné péče o děti finančně, ale také z hlediska školení a kontroly, podporovány státem, obcemi a k tomu určenými orgány, zůstane otázka jejich kvality, kontroly a dostupnosti nedořešena“ (s. 163).

Závěrečná doporučení přináší částečně nové požadavky na systém denní péče o děti oproti stávající koncepci, byť některé zmíněné ideje se již v současnosti prosazují v nově navrhovaných změnách systému (jako např. odbornost personálu, počet dětí na pečující osobu, všestranný rozvoj dítěte, individuální přístup). Autoři publikace však více podporují tradiční zařízení denní péče, zejména jeselského typu. Závěry autorů jsou výrazem kombinace odborného i politického pohledu na systém denní péče, přičemž autoři přirozeně zastávají jiný ideologický náhled, než na jakých jsou budovány názory, které autoři hodnotí jako mýty. Požadují vyšší finanční podporu systému denní péče, což je skutečně to, co dnešnímu systému chybí a co brzdí jeho rozvinutí, a zvyšování dostupnosti kolektivních zařízení i individuálních forem denní péče o děti pro rodiny ze všech sociálních skupin. Plně podpořit je třeba požadavek na odstranění posuzování vhodnosti a koncepce zařízení denní péče podle věkových kritérií namísto individuálního přístupu podle zájmů dětí a rodičů. Autoři v knize zdůrazňují genderový aspekt řešení vztahu mezi rodinnou a nerodinnou péčí, konkrétně pak v požadavku odstraňování bariér spoluúčasti otců na péči o své děti v raném věku.

Věra Kuchařová

Diskriminaci osob se zdravotním postižením je třeba bránit

Michal Čermák: *Projev a formy diskriminace osob se zdravotním postižením*

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, Praha, 2012. 64 s. ISBN: 978-80-87181-08-9

V publikaci *Projev a formy diskriminace osob se zdravotním postižením* se autor zaměřil na práva osob se zdravotním postižením, na projevy diskriminace, ale především také na to, jak se proti ní bránit. Podává ucelený obraz počínající seznámením s obecnými lidskými právy, kde nezapomíná jmenovat Listinu základních práv a svobod či Zákoník práce a zákon o zaměstnanosti. Předpokládá totiž,

že právě diskriminace v zaměstnání je nejčastějším problémem zdravotně postižených. Aby bylo možné o diskriminaci hovořit, je nutné stanovit si samotný termín a na základě pětistupňového testu určit, zda se vůbec o diskriminaci jedná. Zde autor uvádí několik názorných příkladů z praxe pro lepší pochopení dané problematiky. Nechybí ani rady, kam se v případě podezření na porušení práva obrátit.

Závěrečná kapitola se zabývá konkrétními otázkami, které si handicapovaní kladou. Publikace je logicky a přehledně uspořádána a může být užitečným pomocníkem pro osoby se zdravotním postižením. V rámci projektu *Rovná práva pro všechny* knihu vydává Národní rada osob se zdravotním postižením ČR.

Jana Skalová

Novinky v knižním fondu

The making of ageing policy. Theory and practice in Europe. / Ervik, Rune [EDI] - Lindén, Tord Skogedal [EDI]

Cheltenham: Edward Elgar, 2013. - xi, 288 s. - ISBN 978-1-78195-247-4.

Statistická ročenka trhu práce v České republice v roce 2012.

Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2013. - 254 s. - ISBN 978-80-7421-064-8.

Příjmy a životní podmínky domácností v roce 2012.

Praha: Český statistický úřad, 2013. - 269 s. - ISBN 978-80-250-2360-0.

Domácnosti v ČR: příjmy, spotřeba, úspory a dluhy v letech 1993 až 2012.

Praha: Český statistický úřad, 2013. - 41 s. - ISBN 978-80-250-2362-4.

Význam standardizace sociálních služeb v době jejich liberalizace. / Halásková, Renáta

Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i., 2013. - 137 s. - ISBN 978-80-7416-118-6.

Encyklopedie sociální práce. / Matoušek, Oldřich a kol.

Praha: Portál, 2013. - 570 s. - ISBN 978-80-262-0366-7.

International standards-setting in social security. / Becker, Ulrich [EDI] - Pennings, Frans [EDI] - Dijkhoff, Tineke [EDI]

Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2013. - vi, 514 s. - ISBN 978-90-411-3728-9.

Nejisté vyhlídky. Proměny vědecké profese z genderové perspektivy.

Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2013. - 193 s. - ISBN 978-80-7419-145-9.

Sociální právo. / Koldinská, Kristina

Praha: C. H. Beck, 2013. - xvi, 191 s. - ISBN 978-80-7400-474-2.

Monitoring nákladů práce v ČR, ve státěch Evropské unie a v USA v letech 2006–2011.

Bulletin No. 7. / Vlach, Jan - Kozelský, Tomáš

Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i., 2013. - 51 s. - ISBN 978-80-7416-117-9.

Zákon o pojistném na důchodové spoření. Komentář. / Geržová, Lenka - Kouba, Stanislav

Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. - ix, 238 s. - ISBN 978-80-7478-017-2.

Důchodový systém v České republice. / Rytířová, Lucie

Olomouc: ANAG, 2013. - 114 s. - ISBN 978-80-7263-821-5.

Postavení žen v české vědě. Monitorovací zpráva za rok 2011. NKC - ženy a věda. / Tenglerová, Hana

Praha: Sociologický ústav AV ČR, v. v. i., 2012. - 59 s. - ISBN 978-80-7330-227-6.

Sociální a ekonomické postavení osob samostatně výdělečně činných v ČR v roce 2012. / Vlach, Jan - Průša, Ladislav - Szabo, Július - Pavlíček, Tomáš

Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i., 2013. - 82 s. - ISBN 978-80-7416-116-2.